

BESLUT

2020-11-16 Dnr: 20/03036

SAKEN

Morgonpasset i P3, 2020-07-28, inslag med ett uttalande om öl; fråga om saklighet och mediets genomslagskraft

BESLUT

Inslaget frias. Det strider inte mot kravet på saklighet eller bestämmelsen om radions särskilda genomslagskraft.

INSLAGET

I inslaget sades bland annat följande av de tre programledarna.

(Pgl. 1) – Jag hittade en öl här ute, kan jag dricka den? (Pgl. 2) – Ey, välkommen tillbaka till jobbet. Let's go! (Pgl. 1) – Jag fattar att vi inte ska dricka alkohol i sändning och sådär, men det här är ju en trefemma. Det måste väl vara lugnt? (Pgl. 2) – Ja, ja. (Pgl. 3) – Ja, absolut. (Pgl. 2) – Men allting över det är inte accepterat. (Pgl. 1) – Hur många trefemmor får man köra bil på? (Pgl. 2) – Två? Nej. (Pgl. 3) – Det tycker jag var en kvalificerad gissning. (Pgl. 1) – Då tar jag den andra också. (Pgl. 3) – [...] Vad bra att du öppnar en öl, för att vi ska ju prata AIK och att de har sparkat sin tränare snart. [...] Det känns som att det kommer vara bra liksom stämning med en klunk här. (Pgl. 1) – Hög tid. [...] (Pgl. 3) – Skål på dig!

I inslaget hördes det hur en burk med kolsyrad dryck öppnades.

ANMÄLAN

Anmälaren är kritisk till att en av programledarna drack öl i inslaget och att det sades att det går att dricka två stycken öl med 3,5 procents alkoholhalt och sedan köra bil. Enligt anmälaren var det orimligt att göra ett sådant ställningstagande, som dessutom var felaktigt, i public service.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Radio AB (SR) anser att inslaget överensstämmer med bestämmelsen om mediets genomslagskraft och kravet på saklighet och anför sammanfattningsvis följande.

Morgonpasset i P3 sänds varje morgon och är ett lättsamt aktualitetsprogram som tar upp aktuella frågor ur ett humoristiskt perspektiv. Programmet bygger inte på ett skrivet manus, utan det är programledarnas och de inbjudna gästernas personligheter som i stor utsträckning präglar programmets ton och val av ämnen. *Morgonpasset i P3* vänder sig till en yngre publik som är väl förtrogna med programmets humoristiska tilltal och ton.

I *Morgonpasset i P3* den 28 juli 2020 började de tre programledarna morgonen med att prata om morgonhumör, med fokus på hur en av programledarna mådde med tanke på att det var hans andra dag på jobbet efter semestern. Den programledare som precis avslutat sin semester berättade att han hade hittat en öl utanför studion och frågade om han kunde dricka den, varpå de andra programledarna skrattade och välkomnade honom tillbaka till jobbet. Programledaren som hade hittat ölen ställde sedan frågan hur många folköl man kan dricka om man ska köra bil. Det utbröt skratt och en av de andra programledarna svarade ”två”, varpå han snabbt ändrade sig och sa ”nej”. Den tredje programledaren uttryckte att det var en kvalificerad gissning och övergick sedan till att berätta om morgonens nästa ämne.

Dagen därpå, den 29 juli 2020, fortsatte följetongen om programledarens humör i *Morgonpasset i P3* – dag tre efter semestern. Programledaren, som dagen innan hade hittat ölen, bad om ursäkt för att han hade pratat om hur många öl man kan dricka i samband med bilkörning och underströk att alkohol och bilkörning naturligtvis inte hör ihop. Han betonade särskilt att de inte står bakom ett sådant påstående och att han ”lägger sig platt”.

Frågan om hur många öl man kan dricka om man ska köra bil, som ställdes i inslaget den 28 juli, hade en påtaglig humoristisk inramning och ton. Det framgick även tydligt att svaret ”två” från en av de andra programledarna var en spontan och skämtsam gissning. Programledaren som svarade ”två” ändrade sig även snabbt och sade ”nej” mellan skratten. Programledaren som hade hittat ölen betonade även att han är medveten om att man inte får dricka öl under sändning.

Det humoristiska samtalet om att dricka folköl på morgonen var inte på något sätt förhålligande av alkohol eller någon uppmaning till att konsumera alkohol, vilket dels framgick när programledaren uttryckte att man inte ska dricka öl i samband med sändning, dels i samma program dagen därpå när programledaren bad om ursäkt för sitt agerande. I programmet den 29 juli betonades tydligt att alkohol och bilkörning inte hör ihop.

INFORMATION

Granskningsnämnden har tagit del av det inslag i *Morgonpasset i P3* den 29 juli 2020 som SR hänvisar till i bolagets yttrande. I inslaget medverkade samma tre programledare som i inslaget den 28 juli och bland annat följande sades.

(Pgl. 1) – Ja, jag har ju enligt reglementet gjort fel igår då verkar det som... (Pgl. 3) – Nu ska du lägga dig platt. (Pgl. 1) – Jag ska lägga mig platt, och jag vet inte om jag har det i mig. (Pgl. 3) – Nej. (Pgl. 2) – Ta det [...]. Brösta den brother. (Pgl. 1) – Jag lajvar att jag lägger mig platt då, om vi säger så. Ska jag göra det? Det kanske är lättare? (Pgl. 3) – Kommer det komma fram någon sådan konstig bultande ven i din panna nu? [...] (Pgl. 1) – Nej, men precis, igår så pratades det om, eller jag pratade om, det stod en öl i studion, en trefemma. (Pgl. 2) – Mm. (Pgl. 1) – Och så började vi prata om, eller jag började prata om, hur många man får dricka för att köra bil. (Pgl. 2) – Just det. (Pgl. 1) – Och det är ju fel. [...] Man ska inte prata alkohol och köra bil, överhuvudtaget. (Pgl. 2) – Inte så bra, nej. (Pgl. 1) – Och framförallt inte prata om det, man ska inte dricka alkohol och köra bil. Och det vill vi verkligen uppmåna folk till att inte göra. Och vi står inte bakom det på något sätt. Är det bra [namn pgl. 2]? (Pgl. 2) – Tummen upp. [...] Det krävdes mycket. Väldigt starkt av dig måste jag nog säga. (Pgl. 3) – Du är en stor man. (Pgl. 1) – Men jag har inte sett att det är jag som har sagt det här. Utan att det är den rollen jag skådespelar som sa det. Nej, men jag lägger mig platt. Alkohol, bilkörning, självklart inte. Det är ingenting som man ska prata kring överhuvudtaget så att någon kanske uppfattar det som att det är okej.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

SR ska utöva sändningsrätten sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i radion (12 § i sändningstillståndet).

SR ska ta hänsyn till radions särskilda genomslagskraft när det gäller programmens ämnen och utformning samt tiden för sändning av programmen (16 § i sändningstillståndet). Bestämmelsen tillämpas bland annat vid bedömningen av program som behandlar droger. Den innebär enligt granskningsnämndens praxis ett krav på varsamhet vid speglingen av bruket av till exempel alkohol.

Bestämmelsen innebär enligt granskningsnämndens praxis även att programföretaget bland annat måste visa varsamhet när det gäller program eller inslag som kan uppfattas uppmåna till brott eller annat särskilt hänsynslöst beteende.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att *Morgonpasset i P3* är ett underhållningsprogram som på ett lättsamt, personligt och humoristiskt sätt tar upp dagsaktuella frågor. Nämnden anser att det var olämpligt att skämta om hur många öl en bilförare får ha druckit, i synnerhet i ett program riktat främst till ungdomar. Med hänsyn till programformen, att inslaget var förhållandevis kort samt att ett avståndstagande sändes dagen efter, anser nämnden dock att inslagets utformning inte står i strid med bestämmelsen om radions särskilda genomslagskraft. Nämnden kan inte heller finna att vad anmälaren anfört medför att inslaget strider mot kravet på saklighet.

Detta beslut har fattats av Malin Bonthron, Clas Barkman, Bo-Erik Gyberg,
Gunnar Springfeldt och Erik Fichtelius efter föredragning av Gustav Aspengren.

På granskningsnämndens vägnar

Malin Bonthron

Gustav Aspengren

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.